

Sygn. akt I KO 81/22

POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie zażalenia **J. M.**
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. o umorzeniu
dochodzenia w sprawie [...] - 4.Ds. [...],
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 3 sierpnia 2022 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w P.
zawartego w postanowieniu z dnia 7 lipca 2022 r., sygn. akt III Kp [...]
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł :

odmówić przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wystąpił w inicjatywę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości (art. 37 k.p.k.). W uzasadnieniu postanowienia z dnia 7 lipca 2022 r., sygn. akt III Kp [...] wnioskodawca wskazał, że przy założeniu, że twierdzenia J. M. zawarte w piśmie z dnia 3 lipca 2022 r. popartym załącznikami są prawdziwe, dobro wymiaru sprawiedliwości wyklucza rozpoznanie zawisłej sprawy przez sędziów orzekających w poznańskich sądach. Ponadto liczne wnioski J. M. o wyłączenie wszystkich sędziów orzekających w Wydziale III Karnym Sądu Rejonowego w P. praktycznie uniemożliwiają prowadzenie spraw z jego udziałem, a jedynym sposobem przeciwdziałania obstrukcji pokrzywdzonego jest ich przekazanie poza obszar

apelacji [...]. Wnioskodawca podniósł również, że Sąd Najwyższy powyższe stanowisko podzielił w postanowieniu z dnia 23 maja 2022 r., sygn. akt I KO 44/22.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa sądu właściwego do rozpoznania sprawy nie zasługuje na uwzględnienie z kilku powodów.

Po pierwsze przypomnieć trzeba, że aby przekazać sprawę innemu sądowi równorzędnemu nie jest wystarczające samo subiektywne przekonanie strony postępowania, że sprawa nie może być obiektywnie osądzona w sądzie pierwotnie właściwym (*vide* postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2020 r., III KO 104/20, LEX nr 3093442). Obawa w tym zakresie musi być realna. Tymczasem podniesione w piśmie J. M. z dnia 3 lipca 2022 r. zarzuty braku bezstronności i popełnienia przestępstw w związku z wykonywaniem obowiązków przez sędziów sądów poznańskich i prawników biorących udział w postępowaniach toczących się w tych sądach nie zostały w żadnym stopniu uprawdopodobnione. Za takowe nie sposób uznać załączonych przez pokrzywdzonego dokumentów, w tym plików zapisanych na płycie. Są to dokumenty urzędowe i nagrania, które w żadnej mierze nie rzutują negatywnie na obiektywizm Sądu Rejonowego w P. w niniejszej sprawie.

Po drugie, pojęcie „dobra wymiaru sprawiedliwości”, o którym mowa w art. 37 k.p.k. musi być oceniane przez pryzmat okoliczności danej sprawy. Przedmiotem postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy w P. pod numerem III Kp [...] jest rozpoznanie zażalenia na umorzenie dochodzenia w sprawie, która dotyczyła gróźb karalnych kierowanych pod adresem J. M. (art. 190 § 1 k.k.) oraz znęcania się nad dziećmi ww. (art. 207 § 1 k.k.). Z akt sprawy nie wynika, aby potencjalnymi sprawcami byli sędziowie sądu właściwego do rozpoznania sprawy czy też inne osoby pozostające z nimi w bliskich relacjach, co mogłoby wywoływać rzeczywiste wątpliwości co do obiektywizmu sądu jako całości. Po trzecie, sam fakt kierowania wniosków o wyłączenie sędziów sądu właściwego i związane z tym trudności proceduralne w rozpoznaniu sprawy nie mogą być powodem zastosowania instytucji z art. 37 k.p.k. Nie służy ona bowiem unikaniu przez sądy miejscowo właściwe prowadzenia spraw niewygodnych, czy wręcz podejmowania przez nie prób pozbycia się spraw „pod byle pozorem” (por.

postanowienie SN z dnia 25 września 2020 r., V KO 99/20, LEX nr 3154205). Nie sposób oprzeć się wrażeniu, że właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Należy także zauważyć, że paradoksalnie to nie zachowanie J.M., składającego liczne wnioski o wyłączenie sędziów czy też przyznanie pełnomocnika z urzędu, mogłoby doprowadzić do paraliżu wymiaru sprawiedliwości, a właśnie zaakceptowanie stanowiska sądu występującego z niniejszą inicjatywą. Byłby to prosty sposób do instrumentalnego wyeliminowania od orzekania kolejnych sądów, czy wręcz doprowadzenia do niemożności rozpoznania sprawy przez jakikolwiek sąd. Sygnał, że sąd nie radzi sobie z kwestiami proceduralnymi z pewnością w odbiorze społecznym godziłby w autorytet wymiaru sprawiedliwości.

Po czwarte wreszcie, przekazanie innych spraw J. M. w trybie art. 37 k.p.k. poza apelację [...] nie może przemawiać za zasadnością niniejszego wniosku. Decyzja w przywoływanej sprawie I KO 44/22 zapadła w odmiennym układzie procesowym. Ponadto Sąd Najwyższy już kilkakrotnie odmawiał przekazania sprawy ww. innemu sądowi równorzędnemu (*vide* postanowienia w sprawach V KO 84/20, V KO 19/21, I KO 61/22, I KO 66/22, I KO 68/22), co winno skłonić Sąd Rejonowy w P. do refleksji na przyszłość i zaniechania kierowania wniosków zbyt pochopnie.

Jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy, „autorytet i powaga wymiaru sprawiedliwości wymaga, aby sądy nie ulegały presji opinii publicznej, ani nie popadały w zwątpienie co do własnych kompetencji w zakresie przeprowadzenia rzetelnego procesu. Racjonalna nieustępliwość w tym względzie sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku organów trzeciej władzy, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu przyszłych spraw, ograniczając tendencję do nadużywania stosowania właściwości delegacyjnej w związku z inicjatywami sądów na tle wątpliwości co do respektowania gwarancji sprawiedliwego procesu” (postanowienie SN z dnia 28 października 2011 r., III KO 72/11, LEX nr 1044040).

Mając powyższe okoliczności na uwadze, orzeczono zatem jak w sentencji postanowienia.

[as]

